

สภาพการณ์การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย

ภาณุเดช จรรย์ธินันท์¹

บทคัดย่อ

ในการศึกษาสภาพปัญหาการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยครั้งนี้ มีจุดประสงค์เพื่อที่จะศึกษาสภาพในปัจจุบันของการสอนภาษาจีนในประเทศไทย รวมทั้งเพื่อที่จะค้นหาข้อเสนอแนะและแนวทางต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย การศึกษานี้ใช้การศึกษาเอกสาร งานวิจัย งานเขียนเชิงวิชาการ (Document Analysis) และนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำมาเขียนสรุป

จากการศึกษาดังกล่าวพบว่า การสอนภาษาจีนในประเทศนั้น ได้รับการสนับสนุนและให้ความร่วมมือจากทั้งองค์กรจากภายในประเทศและประเทศจีน ทั้งในด้านบุคลากร สื่อการสอน รวมทั้งมาตรฐานต่าง ๆ แต่ยังคงพบปัญหาในเรื่องความต่อเนื่อง การขาดแคลนบุคลากรที่ยังมีไม่เพียงพอ สื่อ เทคโนโลยีและความพร้อมของสถานศึกษา ทั้งนี้ นักวิชาการได้เสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาในการพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนให้เป็นแบบเดียวกันทั้งประเทศและต่อเนื่อง รวมทั้งการพัฒนาบุคลากรภายในประเทศ และการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการสอนเพื่อการสื่อสาร

คำสำคัญ : ภาษาจีน / การสอนภาษาจีน / สภาพปัญหาการเรียนการสอนภาษาจีน / ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสอนภาษาจีน

บทนำ

ในสังคมโลกปัจจุบันเป็นไปในลักษณะของวัฒนธรรมพหุเชิงภาษา (Multilingualism) ใครที่สามารถพูดได้มากกว่าหนึ่งภาษาจึงสามารถสร้างโอกาสให้กับตนเองในด้านต่าง ๆ ในพื้นที่ของทวีปเอเชียภาษาจีนเป็นภาษาหนึ่งที่มีความนิยมเป็นอย่างมาก มีการใช้ภาษาจีนอย่างแพร่หลายและมีเพิ่มมากขึ้นทุกวัน ประเทศไทยเป็นอีกประเทศหนึ่งที่มีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนมานานหลายทศวรรษ มีการประกาศให้ใช้ภาษาจีนเป็นภาษาที่สองรองจากภาษาอังกฤษ และได้บรรจุวิชาภาษาจีนไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Core Curriculum) อยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศที่ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนรู้ได้ ส่งผลให้โรงเรียนที่สอนในระดับประถมศึกษาและระดับ มัธยมศึกษา มีการเปิดสอนวิชาภาษาจีนเพิ่มขึ้น

จากการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาจีนของ สุริพร ไตรจันทร์ (2557) พบว่า ภาษาจีนเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับภาษาไทยมาช้านาน ทั้งในการยืมคำมาใช้ในภาษาไทย หรือ อยู่ในขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม การเรียนการสอนภาษาจีนในช่วงแรกไม่ค่อยเป็นที่นิยมมากนัก เนื่องจากเหตุผลหลาย

¹ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่ลำปาง, E-mail: 2379353688@qq.com

ประการ เช่น ขาดแคลนผู้รู้จริง ขาดแคลนผู้สอน ขาดสถานที่ศึกษา แต่ 10 ปี ให้หลัง (พ.ศ. 2546 - 2557) ประเทศจีนได้มีการเปิดประเทศ มีกิจการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจอย่างมาก ทำให้ประเทศไทยได้เริ่มส่งเสริมให้คนไทยเรียนภาษาจีน ทั้งนี้จะเห็นได้จากกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดหลักสูตรให้วิชาภาษาจีนเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรภาษาต่างประเทศโดยกำหนดให้เป็นวิชาเลือก ซึ่งมีเริ่มต้นตั้งแต่ ระดับอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และ ระดับอุดมศึกษา ทั้งในโรงเรียนของรัฐบาล โรงเรียนที่ลงทุนโดยเอกชน และ โรงเรียนที่เปิดโดยมูลนิธิ

ปัญหาการสอนภาษาจีนในประเทศไทย

จากความสำคัญของภาษาจีนและความพยายามที่จะส่งเสริมการสอนภาษาจีนในประเทศไทย ทั้งการบรรจุไว้ในหลักสูตรและการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ แต่อย่างไรก็ตามสมรรถนะทางด้านภาษาจีนของผู้เรียนยังไม่เป็นที่น่าพอใจ เนื่องจากยังไม่มีกรอบนโยบายการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างเป็นระบบ สอดรับไปในทิศทางเดียวกัน ประกอบกับยังมี ปัญหาอุปสรรคหลายประการทำให้ไม่สามารถพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนได้ตามความ ต้องการของสังคม (Kanoksilapatham, 2011; Wuttiaphan, Narueporn & Ting, Yan, 2013; Aiping, 2016; สุวรรณ เลียงหิรัญถาวร, 2556; สำนักเลขาธิการ สภาการศึกษา, 2559) สิ่งที่เป็นปัญหาสำหรับการสอนภาษาจีนก็คือคุณภาพการจัดการศึกษาภาษาจีนในประเทศไทย ซึ่ง Theeravit et al. (2008) Laohathiansin et al (2000) Sanguannual (2003) และ Kosaiyawat (2000) ได้ทำการศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการสอนภาษาจีนในประเทศไทย พบว่า การสอนและการเรียนภาษาจีนในประเทศไทยมีความยากเนื่องจากขาดครูที่มีคุณภาพ ครูส่วนใหญ่มักจะมองไปยังการสอนไวยากรณ์ไม่ใช่การสอนการสื่อสาร การความชัดเจนจากหลักสูตร ครูเองขาดแรงจูงใจ ขาดการส่งเสริมการใช้ภาษาจีนนอกห้องเรียน ขาดสื่อการสอน มีงบประมาณจำกัด นอกจากนี้ จากการศึกษาของ ประพิน มโนมัยพิบูลย์ (2548) ยังพบว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนยังไม่ได้มาตรฐาน ไม่เท่าเทียมกันในโรงเรียนต่าง ๆ เนื่องจากไม่มีตำราเรียนกลาง นอกจากนี้จากการศึกษาของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2557) สุรีพร ไตรจันทร์ (2557) Lei (2008) Aiping (2016) รณพล มาสันติสุข (ม.ป.ป.) สุวรรณ เลียงหิรัญถาวร (2556) นำเสนอเกี่ยวกับปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย ไว้ 6 ด้าน ดังต่อไปนี้

1) ด้านหลักสูตร พบว่า หลักสูตรสถานศึกษาที่แต่ละโรงเรียนจัดทำขึ้นนั้นมีความหลากหลาย และมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและบริบทของแต่ละโรงเรียน แต่ส่วนใหญ่มองว่ามีเวลาเรียนไม่เพียงพอ หนังสือและตำราไม่สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด รวมทั้งกระทรวงศึกษาไม่ได้จัดทำหลักสูตรภาษาจีนเพื่อให้โรงเรียนใช้เป็นมาตรฐานกลางในการวางแผนหรือออกแบบการจัดการเรียนการสอน ทำให้โรงเรียนแต่ละแห่งต้องดำเนินการเอง ซึ่งบางโรงเรียนใช้เกณฑ์วัดระดับความรู้ภาษาจีน YCT (Youth Chinese Test, formerly, Young Learners Chinese Test) และ HSK (Hanyu Shuiping Kaoshi) ซึ่งเป็นข้อสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีนสำหรับเยาวชนสำหรับผู้ที่ใช้ภาษาจีนเป็นภาษาที่สอง

นอกจากนั้นจะพบได้ว่าในปัจจุบันนั้นการสอนภาษาจีนไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะโรงเรียนจีนเหมือนในอดีต โรงเรียนในระดับชั้นและสังกัดต่าง ๆ ก็เปิดหลักสูตรการสอนภาษาจีนอย่างแพร่หลาย และ

ได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้นในแต่ละปี แต่ทว่าเมื่อนับตั้งแต่ได้เปิดการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างเสรียังไม่มี การทำหลักสูตรภาษาจีนที่เป็นมาตรฐาน โรงเรียนจัดทำหลักสูตรกันเองภายในกรอบของกระทรวงศึกษาธิการ ทำให้การจัดการเรียนการสอนในแต่ละช่วงชั้นก็ขาดความต่อเนื่อง สถานศึกษาบางแห่งสอนระดับชั้น ประถมศึกษา บางแห่งสอนระดับชั้นมัธยมศึกษา ขึ้นอยู่กับความพร้อมของแต่ละโรงเรียน และยังมีหลายแห่งที่ เปิดการสอนโดยยังไม่มีความพร้อมของบุคลากร

2). ด้านสื่อการสอน การเลือกใช้สื่อการสอนของโรงเรียนแต่ละประเภทมีความหลากหลาย และแตกต่างกัน และยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน โรงเรียนในสังกัด สพฐ. และโรงเรียนเอกชน ส่วนใหญ่ใช้ แบบเรียนสัมผัสภาษาจีน (体验汉语) ส่วนโรงเรียนสอนภาษาจีนส่วนใหญ่ใช้แบบเรียนที่ผลิตจาก ประเทศจีน ของสำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยจีหนาน คือหนังสือ Hanyu (汉语) เป็นหลัก และ Zhongwen (中文) เป็น แบบเรียนในวิชาเสริม ซึ่งแบบเรียนชุดนี้ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกิจการชาวจีนโพ้น ทะเล หรือเฉียวป๋าน เป็นแบบเรียนแจกฟรีให้กับโรงเรียนสอนภาษาจีน โดยหนังสือเรียนไม่ได้แปลความหมาย เป็นภาษาไทย จึงมีเนื้อหายากต่อการทำความเข้าใจ การสอนเสริมที่เพียงพอ และมีหนังสือเสริมความรู้ใน ห้องสมุด โรงเรียนทุกประเภทขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและหลากหลาย

3) ด้านครูผู้สอน พบว่า มีทั้งครูไทยและจีน โดย ครูชาวจีนส่วนใหญ่เป็นครูอาสาสมัคร ที่มา ช่วยสอนในประเทศไทยด้วยสองช่องทาง ได้แก่ ผ่านความร่วมมือระหว่างกระทรวงศึกษาธิการของไทยกับ สำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอน ภาษาจีนนานาชาติ หรือ Hanban และช่องทางที่สอง โครงการความร่วมมือจัดส่งครูชาวจีนผ่านสมาคมครูสอนภาษาจีน ซึ่งเป็นความร่วมมือกับสำนักงานกิจการชาวจีนโพ้นทะเล หรือ Qiaoban แต่ยังมีคุณภาพแตกต่างกันไม่เพียงพอต่อความ จากการสำรวจปัญหาครูผู้สอน พบว่า สิ่งที่เป็น ปัญหามากที่สุดคือคุณภาพของครูอาสาสมัครชาวจีนมีการเปลี่ยนครูอาสาสมัครชาวจีนบ่อยครั้ง ส่งผลให้การ จัดการเรียน การสอนไม่ต่อเนื่อง อีกทั้งครูอาสาสมัครชาวจีนส่วนใหญ่เพิ่งจบการศึกษาในระดับปริญญาบัณฑิต ยังขาดประสบการณ์เทคนิคในการสอนภาษาจีนให้เกิดประสิทธิภาพ รวมถึงไม่สามารถควบคุมชั้นเรียนได้ และ ครูอาสาสมัครชาวจีนโดยส่วนใหญ่ก็ไม่สามารถสื่อสารภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษกับผู้สอนชาวไทยและ ผู้เรียนได้ อีกทั้งครูผู้สอนยังจัดการเรียนการสอนเน้นเชิงพาณิชย์ในรูปแบบสถาบันสอนพิเศษมากเกินไป รวมทั้งเน้นเนื้อหาไปทางด้านสอบแข่งขัน แต่ไม่ได้เน้นการใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งทำให้นักเรียนนักศึกษาไม่ สามารถนำภาษาจีนไปใช้ในการสื่อสารเพื่อประกอบอาชีพได้

ส่วนครูผู้สอนภาษาจีนที่ผลิตจากประเทศไทยยังมีจำนวนน้อยและส่วนใหญ่เป็นครูที่จบ การศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนโดยตรงแต่มีประสบการณ์การสอนภาษาจีนค่อนข้างน้อย โดยจะมีประสบการณ์ สอนไม่เกิน 2 ปี ทำให้ยังขาดทักษะและความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ซึ่งส่งผลต่อ คุณภาพผู้เรียนในการเรียนภาษาจีน

4) ด้านผู้เรียน ส่วนใหญ่จัดให้วิชาภาษาจีนเป็นวิชาบังคับ ส่วนโรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่จัดให้ เป็นวิชาเลือก สถานการณ์โดยรวมแล้วการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนไม่มากพอ เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจ เนื่องมาจากโรงเรียนบางแห่งจัดให้ภาษาจีนเป็นวิชา เพิ่มเติม ไม่มีการนำคะแนนมาคิดรวมกับคะแนนกลุ่ม

สาระวิชาอื่นๆ สำหรับนำมาเป็นเกณฑ์วัดผลในการเลื่อนชั้นเรียน ประกอบกับภาษาจีนเป็นวิชาที่ต้องท่องจำ มีความยากในการจดจำและทำ ความเข้าใจ จึงทำให้ผู้เรียนท้อและไม่อยากเรียน ปัญหาอีกประการหนึ่งที่มีมากคือพื้นฐานภาษาจีนของผู้เรียนไม่เท่ากัน

5) ด้านความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น ส่วนใหญ่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภายในประเทศ เช่น สมาคมครูสอนภาษาจีน ศูนย์เครือข่ายส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีน และโรงเรียนในระดับเดียวกัน เป็นความร่วมมือและการสนับสนุนด้านครูผู้สอน สื่อการสอนและหลักสูตร ส่วนความร่วมมือกับหน่วยงานต่างประเทศ โรงเรียนสอนภาษาจีนส่วนใหญ่มีความร่วมมือกับ Hanban และ Qioban

6) การวัดและประเมินผล พบว่า มีการทดสอบที่ตรงตามเนื้อหา มีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย และสามารถประเมินความรู้ของผู้เรียนได้ดี ซึ่งการประเมินดังกล่าวทำให้ผู้เรียนสามารถนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ได้ทั้งในการเรียนต่อและการทำงาน สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551) ได้กำหนดให้การวัดประเมินผลการเรียนภาษาจีน ควรมีการดำเนินการประเมินความสามารถใช้ภาษาจีนของผู้เรียน โดยใช้เครื่องมือที่ได้มาตรฐานระดับสากล คือ HSK (Hanyu Shipping Kaoshi) ซึ่งเป็นการวัดระดับความรู้ทางภาษาจีนสำหรับผู้ที่ไม่ได้ใช้ภาษาจีนเป็นภาษาแม่ การสอนนี้จัดขึ้นโดย The Office of Chinese Language Council International: HANBAN ของรัฐบาลจีน และ การใช้ข้อสอบกลางที่พัฒนาโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย

จากการศึกษาเอกสาร งานวิชาการและงานวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2557) วิภาวรรณ สุนทรจามร (ม.ป.ป.) และ Aiping (2016) ได้เสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหา ดังต่อไปนี้

1) ด้านการบริหารจัดการ กระทรวงศึกษาธิการควรมีนโยบายด้านการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาจีนให้มีความชัดเจน ผู้บริหารควรมีความรู้พื้นฐานด้านภาษาจีน ซึ่งจะส่งผลให้เห็นถึงความสำคัญและสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาจีนให้มากขึ้น อีกทั้งยังควรจัดให้มีผู้ประสานงานที่มีทักษะความรู้ด้านภาษาจีนในสถานศึกษา เพื่ออำนวยความสะดวกและช่วยให้การจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และ ทางฝ่ายบริหารควรจัดให้มีการอบรมหรือสัมมนาการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารและครูสอน

นอกจากนั้นสถานศึกษาควรสร้างมาตรการที่ส่งเสริมให้โรงเรียนเน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณ มีการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อเป็นตัวกลางประสานงานในการปรับปรุงในคุณภาพการเรียนการสอนทุกภาคส่วน และ ควรจะคิดอยู่เสมอว่าการพึ่งความช่วยเหลือจากเงินตลอดไปนั้น คงเป็นไปได้ ประเทศไทยควรผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพของเราเอง

2) ด้านหลักสูตร พบว่า ผู้เรียนและผู้ปกครอง ไม่ให้ความสำคัญกับการเรียนภาษาจีน ทั้งนี้หากกระทรวงศึกษาธิการปรับเปลี่ยนนโยบายให้ ภาษาจีนเป็นวิชาบังคับทั้งหมด จะทำให้ผู้เรียนมีความตระหนักและเห็นความสำคัญในการเรียน ควรมีหลักสูตรการเรียนภาษาจีนแกนกลางที่ชัดเจนเหมาะสม กับ

นักเรียน และเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ และจัดให้มีการจัดอบรม การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนให้แก่ผู้สอนในแต่ละ ระดับ ควรเพิ่มชั่วโมงเรียนในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนให้มากกว่า 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ควรมีข้อสอบกลางระดับชาติที่สอดคล้องกับแบบเรียนและหลักสูตร แกนกลาง จัดทำเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ และการประเมินผลควรใช้การสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน YCT และ HSK ซึ่งเป็นเกณฑ์ มาตรฐานสากลมาเป็นตัวชี้วัดการประเมินผล

หลักสูตร แบบเรียน และสื่อการสอน ควรมีการจัดทำหลักสูตรมาตรฐาน มีแบบเรียนให้เหมาะกับสภาพสังคมไทย อีกทั้งสอดคล้องกับคุณธรรมจริยธรรม มีการประเมินผลการเรียนที่มีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานที่ชัดเจน และจัดระบบให้มีการเรียนที่ต่อยอดกันได้ ลดการเสียเวลาเรียนซ้ำ

3) ด้านสื่อการสอน หลักสูตรควรกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอน ในแต่ละระดับชั้นปีให้ชัดเจน โดยกำหนดแบบเรียนที่เป็นมาตรฐานเดียวกันให้มีความต่อเนื่องและเนื้อหาหลากหลาย สื่อการสอนที่หลากหลาย เชิญผู้เชี่ยวชาญ มาร่วมกันจัดทำสื่อการสอนที่ อิงตามมาตรฐานสากลและสอดคล้องกับบริบทประเทศไทย ภาครัฐควรสนับสนุนสื่อที่ทันสมัยและให้ทั่วถึงทุกโรงเรียน และโรงเรียนควรมีห้องปฏิบัติการทางภาษาในสถานศึกษาที่เปิดการสอนภาษาจีนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกทักษะการฟังและการพูด เพิ่มการผลิตบุคลากรการสอนภาษาจีนชาวไทยที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

4) ด้านครู ควรคัดเลือกครูอาสาสมัครชาวจีนที่มีประสบการณ์ สามารถสื่อสารเป็นภาษาไทยได้บ้าง ภาครัฐควรจัดอบรมให้กับครูจีนเกี่ยวกับเทคนิคการสอนอย่างต่อเนื่อง จากการวิจัยของ Ying, Li (2016) พบว่า “การเรียนรู้ผ่านการเล่นช่วยให้เด็ก ๆ เรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนได้อย่างรวดเร็ว ผู้เรียนรู้สึกภาคภูมิใจในความก้าวหน้าและทำให้อยากที่จะเรียนภาษาจีนต่อไป นอกจากนั้นภาครัฐควรสนับสนุนทุนไปอบรมภาษาจีนระยะสั้น ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาผลิตบัณฑิตด้านผู้สอนภาษาจีนให้มากขึ้น ครูผู้สอนควรสร้างเสริมให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาจีน ควรมีการคัดสรรครูให้มีคุณภาพ สร้างสรรค์และพัฒนาความรู้ ความสามารถที่สำคัญต้องสร้างความมั่นคงในหน้าที่การงานให้แก่ครูผู้สอน

5) นักเรียน ครูผู้สอนควรสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษาจีน และชี้แนะให้ผู้เรียนตระหนักถึง ความสำคัญในการเรียนภาษาจีน มีการสอนปรับพื้นฐานภาษาจีนเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม เพราะพื้นฐานผู้เรียนไม่เท่ากัน หรือจัดสอนเพิ่มเติมวันเสาร์อาทิตย์ หรือช่วงปิดเทอม ภาคฤดูร้อน

6) ความร่วมมือ ภาครัฐควรสำรวจโรงเรียนในพื้นที่ห่างไกลและต้องการความช่วยเหลือในการจัดการ เรียนการสอนภาษาจีนเพื่อให้ความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน ภาครัฐควรร่วมมือกันจัดตั้งหน่วยงานกลาง เพื่อประสานความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมในทุกๆ ด้านที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ภาษาจีน เป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสารต่างๆ แหล่ง ทุนการศึกษาทางด้านภาษาจีน และโครงการแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการในแวดวงการเรียนการสอนภาษาจีนทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีการทำงานเป็นภาคีเครือข่าย และหน่วยงานนี้ทำหน้าที่ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานของประเทศจีน และโดยเฉพาะศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาจีนกับสมาคมครูสอนภาษาจีนของแต่ละภูมิภาค ซึ่งเป็น หน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในบูรณาการ และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนให้เป็นไปใน ทิศทางเดียวกัน

นอกจากนั้นหน่วยงานกลางจะต้องที่มีหน้าที่ในการบริหารจัดการเกี่ยวกับระบบการเรียนการสอนภาษาจีนในทุกระดับชั้น จัดทำแผนและยุทธศาสตร์แผนแม่แบบการเรียนการสอนภาษาจีนของประเทศไทย มีหลักสูตรภาษาจีนแกนกลาง ที่จะสามารถนำไปใช้ร่วมกันทั้งประเทศได้ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและเชื่อมโยงในแต่ละระดับ

7) การวัดและประเมินผล จากการศึกษา พบว่าด้านการวัดและประเมินผลนั้นไม่เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรภาษาจีน ทั้งนี้เนื่องจากไม่มีหลักสูตรกลางการสอนภาษาจีนในประเทศไทย โรงเรียนหรือสถานศึกษาต่าง ๆ ต้องค้นหาวิธีการในการจัดการเรียนการสอน และ การวัดประเมินผลเอง รวมถึงการใช้แนวทางการวัดประเมินผลจากเกณฑ์การวัดมาตรฐานภาษาจากประเทศจีน จากปัญหาดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการควรจัดวางหลักสูตรการสอนภาษาจีนตลอดแนว (Curriculum Alignment) เพื่อให้เกิดการวัดมาตรฐานภาษาจีนที่เหมือนกันและจะเป็นตัวชี้วัดเกี่ยวกับมาตรฐานของผู้เรียนด้วย

ได้ทำการสังเคราะห์งานวิจัย ภาพรวมของการพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยทั้งในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา อุดมศึกษา และการศึกษานอกระบบ โดยจากงานวิจัยได้เสนอแนะว่า ให้

สรุป

การจัดการสอนภาษาจีนในประเทศไทยมีมาช้านานหลายสิบปี เริ่มตั้งแต่มีการจัดการเรียนการสอนโดยโรงเรียนจีนที่เป็นลักษณะโรงเรียนเฉพาะกลุ่มคน ต่อมามีการเปิดการสอนภาษาจีนอย่างแพร่หลายทั้งในระบบของภาครัฐ เอกชน หรือ มูลนิธิต่าง ๆ รวมทั้งยังเปิดในทุกระดับชั้น ตั้งแต่อนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น-ตอนปลาย อาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ตลอดจนความแพร่หลายและความนิยมในภาษาจีนก็เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้ผู้กำหนดนโยบาย (Policy Makers) ได้กำหนดให้มีการจัดการเรียนการสอนอย่างจริงจังมากขึ้นทั้งบรรจุไว้ในหลักสูตร และการขอความร่วมมือต่าง ๆ จากองค์กรของประเทศจีนในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนต่าง ๆ

แต่ทว่าการดำเนินการดังกล่าวยังขาดความต่อเนื่องและเป็นแบบแผนเดียวกัน ทำให้โรงเรียนหรือสถาบันต่าง ๆ มีมาตรฐานในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนไม่เหมือนกัน มีการวัดประเมินผลไม่เหมือนกัน ตลอดจนยังไม่มีหน่วยงานกลางที่จะคอยประสาน เป็นศูนย์ให้ความช่วยเหลือ กำหนดมาตรฐานต่าง ๆ ในการสอนภาษาจีนให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน จึงเป็นเรื่องที่หน่วยงานภาครัฐของประเทศไทยจะต้องทำการศึกษาและพัฒนาให้บรรลุความท้าทายเหล่านี้ต่อไป

อ้างอิง

- ประพนธ์ มโนมัยพิบูลย์. (2548). “การสอนภาษาจีนในประเทศไทย,” เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการเรื่องเศรษฐกิจ การศึกษา สังคม และวัฒนธรรมของประเทศจีนในรอบทศวรรษ” วันที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 ณ ห้องประชุมชั้น 3 อาคารราชภัฏเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- รณพล มาสันติสุข. (ม.ป.ป.). **การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย ระดับชั้นประถม-มัธยมศึกษา**. กรุงเทพฯ : ศูนย์โลกสัมพันธ์ไทย (คสท.) สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิภาวรรณ สุนทรจามร. (ม.ป.ป.). **ภาพรวมของการพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย**. กรุงเทพฯ : คณะมนุษยศาสตร์และประยุกต์ศิลป์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- สุริพร ไตรจันทร์. (พฤษภาคม – สิงหาคม, 2557). “สภาพปัญหาการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย ยุคปัจจุบัน ของนักเรียนระดับอาชีวศึกษา,” **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี**. ปีที่ 6 (2 : 195-199).
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). **รายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ : บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สุวรรณ เลียงหิรัญถาวร. (กรกฎาคม – ธันวาคม, 2556). “การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่,” **วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้**. ปีที่ 1 (2 : 43 – 59).
- Aiping, Zeng. (2016). **Chinese Language Learning Management of Secondary School in Phumthani Province as Perceived by Administrators and Teachers**. Master of Education (Education Management). Phumthani Thailand : College of Education Science, Dhurakif Pundit University.
- Kanoksilapatham, Budsaba. (November, 2011). “National Survey of Teaching Chinese as a Foreign Language in Thailand,” **The Second Annual International Symposium of Foreign Language Learning (The 2nd AISOFOLL)**. Jakarta – Indonesia.
- Kosaiyawat, S. (2000). **A development approach for a special policy school in Chon Buri: A case study of a Chinese language teaching school**. *Journal of Education*, 15, 2, 17-96. (in Thai). Laohathiansin, Ekapong et al. (2000). **Strategies supporting the teaching/learning Chinese in Thailand**. Bangkok: Office of Strategies for International Tertiary Education, the Office of Higher Education Commission. (in Thai).

- Lei, Sun. (2007). **The current state of teaching Chinese and suggested guidelines for teaching at matayomsuksa level (grade levels 3 and 4)**. Master's thesis. Faculty of Education, Silpakorn University.
- Li Ying. (2016). Teaching Chinese in Thailand. Search on : 15/April/2019. Source: <https://chinareportasean.com/2016/11/09/teaching-chinese-in-thailand>.
- Sanguannual, K. (2003). **A study of curriculum implementation of foreign language learning strand (Chinese) schools under the Bangkok Metropolitan Administration**. Master's thesis, Faculty of Education, Chulalongkorn University. (in Thai).
- Theeravit, Khien et al. (2008). **Chinese language learning/teaching in Thailand: Elementary and high school levels**. Chulalongkorn University, Bangkok: Center of Chinese Studies, Institute of Asian Studies, Chulalongkorn University. (in Thai).
- Wuttiphan, Narueporn & Ting, Yang. (January - March, 2013). "The Study of Thailand Chinese Teaching Policy in Chinese Teaching of the Faculty of Education, Khon Kaen University," **Journal of Education Khon Kaen University**. Vol. 36 (1: 16 – 22).